

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ОБ'ЄКТИ ІНТЕРМЕДІАЛЬНОСТІ

Лінгвістика — літературознавство — перекладознавство

ілюстрація

інтерсеміотичний
переклад

риторика

архітектура

мистецтво слова

фотографія

музика

перформанс

Літературний
текст

візуальне мистецтво

ІНТЕРМЕДІАЛЬНОСТІ

КОЛЕКТИВНА МОНОГРАФІЯ «МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ОБРІЇ ІНТЕРМЕДІАЛЬНОСТІ: ЛІНГВІСТИКА — ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО — ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО»

за ред. О.П. Воробйової, Р.І. Савчук та Л.І. Тараненко. Київ: «Видавничий дім Києво-Могилянська академія», 2024. 392 с.

Монографію присвячено проблематиці інтермедіальності як взаємодії мистецтв і медіа, розглянутої у контексті міждисциплінарних студій з акцентом на трьох сферах філології: мовознавстві, літературознавстві та перекладознавстві. Лінгвопоетологічні студії, представлені у книзі, висвітлюють інтермедіальність, поряд із суміжними явищами трансмедіальності й мультимодальності, у ракурсі архітектури, художньої літератури, кінематографа, політичної риторики та візуальних мистецтв. Літературознавчі розвідки сфокусовано не лише на різноманітних виявах інтермедіальності в художніх творах — перформативності, мистецької цитації та власне образу митця, а й на ролі фотографії як інструменту ідеологічного впливу. Завершальні перекладознавчі розділи підхоплюють лінію взаємодії художньої літератури й театру та вводять мотив перекладу ілюстрованої дитячої літератури.

МОНОГРАФІЮ ВИДАНО ЗА МАТЕРІАЛАМИ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «ІНТЕРМЕДІАЛЬНІСТЬ НА ПЕРЕТИНІ НАУКОВИХ ПАРАДИГМ: РЕТРОСПЕКТИВА І СУЧАСНІСТЬ»

III Міжнародна наукова конференція
Української асоціації когнітивної
лінгвістики і поетики (УАКЛіП)
Київ, КНПУ, 20-21 травня 2021 р.

та виконання проєкту

ФНД МОН України 2019-2021 р.
«Лінгвістика інтермедіальності у
викликах сучасності:
полімодальність мислення,
інтерсеміотичність тексту, полілог
культур»

МОНОГРАФІЮ ВИДАНО ЗА ПІДТРИМКИ

Української асоціації когнітивної
лінгвістики і поетики (УАКЛіП)

Українського Фубрайтівського кола
(УФК)

та Платформи інтермедіальних
досліджень

ПРИДБАТИ МОНОГРАФІЮ МОЖНА НА САЙТІ ВИДАВНИЦТВА

<http://publish-ukma.kiev.ua/ua/katalog/filologichni-nauki-publicistika/429-mizhdisciplinari-obriyi-intermedialnosti-lingvistika.html>

Трохи згодом на сайті має з'явитися і електронний варіант монографії

А тепер трохи про першу частину книжки...

ЛІНГВОПОЕТИКА ІНТЕРМЕДІАЛЬНОСТІ

- Poetics of architecture — Architectural ekphrasis and architectural tropology. Buddhist religious monuments of art in Tibet and Nepal in the 20th-century travel writing Elżbieta Chrzanowska-Kluczevska..... 25
- Труднощі музикалізації: “The Piano Teacher” Ельфріде Єлінек та Міхаеля Ганеке в контексті інтермедіальності Ольга Воробйова 53
- Рефлексія над екфразисом в есе Джона Берджера про візуальні мистецтва: когнітивно-поетологічний аналіз Тетяна Луньова 79
- Інтермедіальність французького художнього дискурсу XVIII — початку XXI ст.: наративно-семіотичний погляд Руслана Савчук 98
- The rhetoric of resistance: Multimodality and intermediality Tetyana Sayenko 122
- Конструювання емотивного смислу в кінодискурсі: інтерфейс «слово — зображення — звук» Тетяна Крисанова, Ірина Шевченко 146
- War discourse in film: A triple perspective of intermediality Yaroslava Fedoriv 166
- Українське вікно в Європу: мультимодальність стратегічного наративу в сучасних ЗМІ Світлана Жаботинська, Наталія Чабан 183
- A multimodal perspective on representations of pillars in European political discourse Anna Kryvenko 209

Ельжбета Кшановська-Ключевська

поетика архітектури у семіотичній перспективі

поетика архітектури

мова архітектури:

архітектура як невербальний художній засіб (і текст) подібна до вербального поетичного тексту

метафори: БУДІВЛЯ - ЦЕ ЛЮДСЬКЕ ТІЛО, АРХІТЕКТУРА - ЦЕ МОВА / СЦЕНАРІЙ / КНИГА

мова про архітектуру:

відображення архітектурних споруд у вербальному середовищі

екфразис:

- таксономія екфразису в польському літературознавстві,
- таксономія архітектурного екфразису

тревелоги 20-го століття (David-Neel 1927, 1929; Matthiessen 1978, 1996), путівники та уривки з мистецвозначих робіт

Тетяна Луньова

екфразис як інтермедіальний феномен у контексті «метареференційного повороту»

«метареференційний поворот» (В. Вольф і М. Батлер):
медіа (у широкому розумінні, включаючи, зокрема мистецтво) стають об'єктом рефлексії та комунікації

метареференція щодо мовних засобів, дібраних автором для опису та інтерпретації мистецьких творів (живопис, графіка, скульптура, фотографія, інсталяції)

рефлексія над екфразисом як авторська стратегія Джона Берджера:
тактики її реалізації

осмислення труднощів інтермедіальної взаємодії
візуальних мистецтв і мови жанру есе

є продуктивним джерелом породження смислів, за допомогою яких розкривається
сутність не лише мистецьких творів, а й самої мови

Руслана Савчук семіозис наративних стратегій французького художнього текстотворення

Дені Дідро «Жак-фаталіст та його пан»:

- прийоми і тактики, запозичені з інших видів мистецтва, зокрема з архітектури та музики;
- текстотворення в романі – через метафоричну реалізацію східної **арабески**

Жан-Марі Гюстав Ле Клезіо «Карантин»

- циклічність оповіді, ідея кільцевої повторюваності в художньому наративі – весь географічний простір переміщень оповідача та персонажів уписаний у геометричну форму кола ;
- наративні можливі світи: кольорове, звукове й тактильне відтворення великого простору екзотичних заморських територій і сучасного французького мегаполісу

Тетяна Саєнко

людські емоції і почуття ← публічна
комунікація: мовлення і музика → емоції,
пов'язані з мобілізацією до опору
комунікативно-прагматичний та експериментально-фонетичний

аналіз:

- Звернення до нації короля Георга VI від 3 вересня 1939 р.

- Промова Вінстона Черчилля у Палаті громад від 4 червня 1940 р.

кінематографічне втілення:

«Король говорить», 2010

«Найтемніша година», 2017

музичні інтерпретації:

«Війна Черчилля» для оркестру,
2013, Дрю Шнурр

сцена з пісенною дуеллю у фільмі
«Касабланка», 1942: «Марсельєза» vs «Битва
на Рейні»

риторика опору: особливі ритмічні, часові та
інтонаційні патерни «гордої і рішучої»
демонстрації опору агресії або загрози
мультиmodalність та інтермедіальність
риторики опору

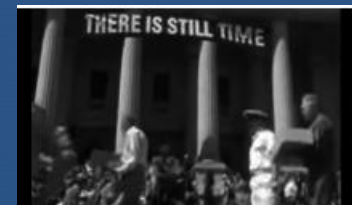

Ярослава Федорів

вербальні та невербальні риторичні засоби: жанрова специфіка

про- та антивоєнна риторика:

- провоєнні меседжі ініціатора військових дій: у документальному фільмі «Тріумф пустелі», 1991
- провоєнні заклики до захисту країни від зовнішнього агресора: історичний художній фільм «Найтемніша година», 2017
- антивоєнні меседжі: апокаліптичного фільм-антиутопія «На пляжі», 1959, 2000

логос, пафос і етос

вербальне повідомлення і колір, звук, розмір, рух

Зміст

Перше слово. Інтермедіальність у фізіологічних студіях: модна
тренд чи нова парадигма?
Ольга Воробйова, Руслана Савчук, Лариса Тараненко.....

Частина перша ЛІНГВОПОЕТИКА ІНТЕРМЕДІАЛЬНОСТІ

Poetics of architecture — Architectural ekphrasis and architectural
topology. Buddhist religious monuments of art in Tibet and Nepal
in the 20th-century travel writing
Ekaterina Cherednichenko-Kluczyńska.....

Трудності музикотипації: "The Piano Teacher" Ельфіріде Слінек
та Міхаєла Ганеке в контексті інтермедіальності
Ольга Воробйова.....

Рефлексія над есфранізом в есе Джона Берджера про візуальні
мистецтва: когнітивно-постологічний аналіз
Тетяна Луцька.....

Інтермедіальність французького художнього дискурсу XVIII —
початку XXI ст.: нарративно-семіотичний погляд
Руслана Савчук.....

The rhetoric of resistance: Multimodality and intermediality
Тетяна Савченко.....

Конструювання емоційного смислу в кінодискурсі: інтерфейс
«слово — зображення — звук»
Тетяна Крижанова, Ірина Шенченко.....

We discourse in film: A triple perspective of intermediality
Ганна Федорів.....

Українське відео в Європі: мультимодальність стратегічного
нарративу в сучасних ЗМІ
Світлана Жабитинська, Наталія Чабан.....

A multimodal retrospective on representations of rebels in European
political discourse
Anna Kryvenko.....

Частина друга ІНТЕРМЕДІАЛЬНІСТЬ У ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ СТУДІЯХ

Інтермедіальна перформативність художньої літератури
Світлана Мисюк.....

Кінематографічні грайони в поетичній драматургії США:
трансмедійні інтервенції
Наталія Восточна.....

Challenging the borders of intermediality studies: Boris Mikhailov's
"Unfinished Dissertation"
Michèle Kopp.....

Животинна цитата як інтермедіальний чинник біографічного роману
про художників
Оксана Лемарка.....

Літературне осмислення образу Франциска Гій та його
мистецтва: інтермедіальна імітологія
Наталія Мокерина.....

Частина третя ІНТЕРМЕДІАЛЬНІСТЬ З ПОГЛЯДУ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Interlingual and intertextual translation of fiction: Similarities and
dissimilarities
Tatiana Nekrich, Ruslana Denhamchyna.....

Translating children's literature: Intertextual perspectives
Alexandre Rehm.....

Вступ.....

Термінологічний покажчик.....

Ім'яний покажчик / Name index.....

Інформація про авторів.....

Дякуємо за
зацікавленість!